

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoE/68/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115208059
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6115208059.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, právne zastúpeného JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, proti povinnej M. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX I. M. XX, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Ďuricom, Exekútorský úrad so sídlom Borovianska 17, 960 01 Zvolen, pod sp. zn. EX 2580/15, o vymoženie 673.62 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 4Er/1077/2015 - 10 zo dňa 13. 05. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) uznesením zo dňa 13. 05. 2015 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie postupom podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučným titulom je v posudzovanom prípade rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, so sídlom v Bratislave, Komora pre rozhodovanie sporov z iných obchodnoprávných alebo občianskoprávných vzťahov sp. zn. II/2014 - 813 zo dňa 04. 04. 2014. Exekučný súd vyhodnotil záväzkový vzťah medzi oprávneným a povinným ako vzťah spotrebiteľský v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a rozhodcovskú doložku, ktorou mala byť v posudzovanom prípade založená právomoc rozhodcovského súdu, obsiahnutú vo Všeobecných obchodných podmienkach, ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktorá je absolútne neplatná. Predpokladom na zákonné vedenie exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia po materiálnej aj formálnej stránke. Súčasťou predpokladov na vykonateľnosť exekučného titulu je, že exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý mal na jeho vykonanie právomoc a v prípade, ak ide o právny akt nulitný, ktorý v exekučnom konaní nie je možné vykonať, takýto akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho ako keby neexistoval (uznesenie NS SR 3MCdo/20/2008 zo dňa 22. 04. 2009). Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku (uznesenie NS SR 6Cdo/1/2012 zo dňa 21. 03. 2012).

Keďže právomoc rozhodcu na rozhodnutie je v predmetnej veci založená na absolútne neplatnom právnom úkone, exekučný titul bol vydaný v rozpore so zákonom, preto exekučný súd žiadosť súdneho exekútora zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podal oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie, a to podľa § 205 ods. 2 písm. a), d), f), e) v spojení s § 221 ods. 1 písm. d), f), h) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) s tým, že nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p. V odvolaní uviedol, že exekučný súd prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti

o udelenie poverenia, a to skúmaním iných listín ako pripúšťa výslovné znenie zákona § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V zmysle uvedeného ustanovenia je súd oprávnený skúmať a vykonať ako dôkazy výlučne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Exekučný súd nemá zákonné oprávnenie skúmať a hodnotiť iné listiny napr. zmluvu o úvere, ktorá obsahuje rozhodcovskú doložku. Rozhodnutie navyše nie je dostatočne odôvodnené v tom, ako súd dospel k uvedeným záverom. Ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu nie je vecne príslušný vo veci konať či už ako súd vyššej inštancie, kasačný súd alebo súd konajúci o opravnom prostriedku ale práve a len ako tzv. exekučný súd. Zákonodarca predpokladá plnú kontrolnú jurisdikciu pre rozhodcu postupujúceho podľa § 37 zákona o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) a redukovanú kontrolnú jurisdikciu pre súd konajúci o zrušenie rozhodcovského rozsudku na základe žaloby. Zákonodarca pamätal na procesnú situáciu, v ktorej bude exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a *expressis verbis* určil rozsah oprávnenia exekučného súdu ustanovením § 45 ods. 1 ZoRK. Skúmanie listinných dôkazov z konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu je arbitrárnym a svojvoľným postupom v rozpore s ustanovením § 45 ods. 1, 2 ZoRK a tým čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 ZoRK má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, podľa ustanovení § 159 O.s.p. Súd nemôže vec prejednávať znova, nanovo skúmať skutkový stav, nanovo vykonávať dôkazy a tie následne právne hodnotiť - navyše bez účasti oprávneného. O platnosti rozhodcovskej doložky rozhoduje rozhodcovský súd, a preto prekážka veci rozhodnutej bráni tomu, aby bola opätovne posúdená.

Exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, skúmať rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol tento vydaný. Je tu prekážka *res iudicata* a konaním súdu dochádza k porušeniu článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa súčasného vymedzenia a praktického fungovania existuje deľba úloh medzi dvoma rôznymi štádiami konania. V prvej fáze sa rozhoduje o veci samej - nachádzacie konanie a v druhej fáze dochádza k nútenému výkonu rozhodnutia, ktorého účelom je nútená realizácia súdneho alebo iného rozhodnutia vykonaná zásahom do majetkových práv povinného. V rámci exekučného konania už preto nedochádza k opätovnému preskúmaniu nachádzacieho konania a exekučné konanie tak nenahrádza opravné konanie. Exekučný súd nemôže v rámci exekučného konania zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku a musí sa obmedziť len na také dôvody zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov a nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti poukázal na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 2/2000, II. ÚS. 499/2012 a PL. ÚS 21/08.

Oprávnený ako právny nástupca Z.Z. K., a.s. bol povinný postupovať v súlade s ustanoveniami rozhodcovského zákona. V zmysle ustanovenia čl. VIII., bodu 3 Všeobecných obchodných podmienok, Z.Z. K., a.s., postupovala v súlade s § 93b zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku. To, že ju neodmietol, je prejavom jeho osobnej a zmluvnej slobody. Ak by právny predchodca neponúkol klientovi návrh rozhodcovskej doložky, došlo by k porušeniu zákona o bankách. V zmysle § 3 ods. 2 ZoRK rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevylúčia. Keďže to vylúčené nebolo, nemal oprávnený inú možnosť ako podať žalobu na rozhodcovský súd v zmysle dohodnutej doložky.

Exekučný súd porušil zákaz retroaktivity obsiahnutý v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky aplikáciou §52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení pred účinnosťou tohto znenia, nakoľko Občiansky zákonník v čase uzavretia zmluvy o úvere taxatívnym spôsobom vymedzoval, na ktoré zmluvné typy sa piata hlava vzťahuje a zmluva o úvere v tomto taxatívnom výpočte nebola.

Ďalej poukázal oprávnený na to, že podľa jeho názoru exekučný súd nesprávne aplikuje ustanovenia Občianskeho zákonníka, v súvislosti s čím poukázal na množstvo rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky. Exekučný súd nijako neskúmal vôľu povinného a nebol preukázaný jej nedostatok pri uzatváraní rozhodcovskej doložky. Bez akýchkoľvek skutkových a právnych dôvodov ju potom označil za neplatnú, nerešpektujúc princíp zmluvnej slobody. Exekučný súd sa taktiež nevysporiadal s odlišným právnym názorom, ktoré majú exekučné súdy tohto istého stupňa, dokonca samotný exekučný súd a nijako nezdôvodnil tento odlišný postup. Ak by zmluva neobsahovala rozhodcovskú doložku,

ktorá je v konečnom dôsledku vôľou oboch zmluvných strán a konanie by prebiehalo na „štátnom“ súde, súd sa nevyjadril, akým spôsobom by si slabšia strana svoj osud v závažnej veci, akou by bol prípadný neskorší proces, dokázala náležite naplánovať. Rozhodcovský súd nepochybil a postupoval v súlade so zákonom. V zmysle príslušných ustanovení Rozhodcovského poriadku v rozhodcovskom konaní rozhodujú traja rozhodcovia, pričom každej zo strán rozhodcovského konania je daná možnosť vybrať jedného rozhodcu z predloženého zoznamu. Ak na výzvu strany rozhodcu nevyberú, urobí tak Predsedníctvo Rozhodcovského súdu. V rozhodcovskom konaní teda rozhoduje vždy trojčlenný senát, pričom jedného člena si môže vybrať každá zo strán. Predsedajúceho rozhodcu potom vyberajú vybraný rozhodcovia a v prípade ich nečinnosti Predsedníctvo. Rozhodcami sú odborne spôsobilé a bezúhonne fyzické osoby s právnickým vzdelaním pochádzajúce z geograficky rôznych oblastí Slovenska.

Svojim postupom exekučný súd vykonával nové dokazovanie skutkového stavu, na základe ktorého dospel k odlišným právnym záverom ako rozhodcovský súd. Oprávnený nemal možnosť vyjadriť sa k odlišným právnym záverom, k vykonaným dôkazom a k novo vytvorenému skutkovému stavu. Oprávnenému bolo takto odopreté právo byť účastníkom konania a zasiahlo sa do jeho práva podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ani OSP, ani Exekučný poriadok a ani ZoRK neobsahuje oporu pre záver, že by exekučný súd mohol vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku rozhodovať ako súd konajúci vo veci samej, a teda napríklad vykonať vo veci samej dokazovanie alebo napríklad rozsudok zrušiť alebo zmeniť jeho výrok.

K aplikácii sekundárneho práva Európskej únie a judikatúry Európskeho súdneho dvora oprávnený uviedol, že záver súdu o neplatnosti rozhodcovskej doložky nie je možné oprieť o Smernicu EHS č. 93/13/EHS, nakoľko tento nepriamy normatívny akt, ktorý je súčasťou úijného práva, je aktom výlučne sekundárnej povahy. Taktiež nie je možné brať do úvahy judikatúru Európskeho súdneho dvora, pretože judikatúra Európskeho súdneho dvora vzťahujúca sa na rozhodcovské doložky všeobecne alebo rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách nie je voči jednotlivcom, a teda ani voči účastníkom tohto konania bezprostredne záväzná. Zdôraznil, že teóriu o tzv. eurokonformnom výklade právnych noriem národného práva je možné uplatniť len v medziach vnútroštátneho právneho poriadku. Podľa článku 288 konsolidovaného znenia Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie zverejneného pod č. 2012/C326/01, (pôvodný článok 249) je rozhodnutie záväzné v celom rozsahu a rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzné len pre nich.

Ďalej oprávnený poukázal na súvisiacu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov a na neprimerané zvýhodňovanie povinného pred exekučným súdom na základe jeho postavenia. Postupom exekučného súdu bol porušený princíp rovnosti účastníkov konania, keďže bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek právny úkon, bol nezákonne zvýhodnený len na základe jeho postavenia.

Ďalej ešte poukázal na to, že rozhodcovský súd, ktorý vydal exekučný titul, t.j. Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie, ktorého zriaďovateľom je člen záujmového združenia Slovenská banková asociácia, zapísaného v zozname stálych rozhodcovských súdov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, je držiteľom povolenia rozhodovať spotrebiteľské spory s číslom SRS 003, v súlade s ustanovením § 73 ods. 5 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

Na základe uvedeného potom oprávnený žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie v celom rozsahu zmenil tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovuje alebo aby alternatívne odvolaním napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinná vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa podaného prostredníctvom B. O. O., advokáta, Advokátska kancelária so sídlom M. I. XX, K. K. (bez predloženia plnomocenstva na jej právne zastupovanie) uviedla, že prvostupňový súd dostatočne zistil skutkový stav potrebný pre vydanie napadnutého rozhodnutia a na základe takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny záver s príslušným logickým a vecným odôvodnením. Na základe uvedeného preto žiada, aby rozhodnutie bolo v celom rozsahu potvrdené.

Rozhodnutie okresného súdu bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou. Zákonná sudkyňa uviedla, že odvolaniu nemieni vyhovieť a podľa ust. § 374 ods. 4, druhej vety O.s.p. vec predložila na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie prvostupňového súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Z predloženého súdneho spisu odvolací súd zistil, že dňa 30. 03. 2015 bol súdnemu exekútorovi JUDr. Jozefovi Ďuricovi, Exekútorový úrad so sídlom Borovianska 17, 960 01 Zvolen doručený návrh na vykonanie exekúcie oprávneného BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 0 Bratislava, IČO: 36 432 105, proti povinnej M.F., bytom XXX XX I. M. XX, na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave, Komora pre rozhodovanie sporov z iných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov sp. zn. II/2014 - 813 zo dňa 04. 04. 2014. Následne dňa 20. 04. 2015 bola na exekučnom súde osobne podaná žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Z exekučného titulu je zrejmé, že rozhodcovský súd vyhovel nároku oprávneného, ktorý si uplatnil na základe zmluvy o spotrebnom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 06. 11. 2009 (č.l. 3 spisu) uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného Z.Z. K., a.s., so sídlom M. G. X, K., IČO: XX XXX XXX a povinnou, a žalovanej (povinnej) uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi (oprávnenému) sumu 1.160,40 Eur s príslušenstvom do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. V texte úverovej zmluvy sú právnym predchodcom oprávneného vopred predtlačene viaceré prehlásenia žiadateľa o úver - klienta (povinného) mimo iného o tom, že dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami Z., a.s., na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, s obsahom ktorých súhlasí a ktoré súčasne prevzal spolu s úverovou zmluvou (článok II., bod 2). Ďalej je v článku II., bod 5. uvedené, že banka uzavretím tejto zmluvy navrhuje, aby prípadne spory vzniknuté z tohto obchodu boli rozhodnuté prednostne v rozhodcovskom konaní prostredníctvom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeným v zmysle zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a dlžník vyjadruje súhlas s návrhom banky na riešenie sporov Stálym rozhodcovským súdom. V článku III., bod 6 je ďalej uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky, ktorými sa riadia zmluvné strany vo veciach, ktoré nie sú osobitne upravené v tejto úverovej zmluve. Text rozhodcovskej doložky sa nachádza v pripojených Všeobecných obchodných podmienkach Z., a.s., na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, v ktorých je v článku IX., bod 3. uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré by v budúcnosti medzi nimi vznikli z tejto zmluvy, budú rozhodované v rozhodcovskom konaní v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní Stálym rozhodcovským súdom Asociácie bánk podľa zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku. Rozhodcovské konanie sa koná v sídle rozhodcu a rozhodca rozhoduje vo veci bez ústneho pojednávania, iba na základe písomných materiálov predložených stranami v lehote stanovenej rozhodcom. Rozhodca môže nariadiť ústne pojednávanie, ak nebude považovať predložené listiny za dostačujúce. Písomnosti v rozhodcovskom konaní zasiela rozhodca stranám na adresu, ktorú strana uviedla alebo jej zvolenému právnemu zástupcovi. Účinky doručenia nastanú aj vtedy, ak adresát písomnosti odmietol prevziať alebo keď si ju ako poštovú zásielku aj napriek oznámeniu pošty nevyzdvihol. Rozhodcovský rozsudok je konečný a záväzný a dňom doručenia nadobúda účinok právoplatného súdneho rozhodnutia. Banka a dlžník vyhlasujú, že sa dobrovoľne podriadia rozhodnutiu rozhodcu. Táto rozhodcovská doložka je súčasťou zmluvy a zaväzuje právnych nástupcov oboch zmluvných strán. Zánik zmluvy sa nedotýka tejto rozhodcovskej doložky, ktorá je jej súčasťou. Uvedené obchodné podmienky nie sú verifikované podpisom povinnej (č.l.5-6 spisu).

Právne posúdenie daného zmluvného vzťahu a tým aj odôvodnenie napadnutého uznesenia, pokiaľ súd pri rozhodnutí vychádzal z premisy, že predmetnú zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou treba klasifikovať ako zmluvu spotrebiteľskú (§ 52 Občianskeho zákonníka) a následne aj skúmal, či zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky, považuje odvolací súd za vecne správne. Pokiaľ oprávnený namietal retroaktívne aplikovanie ustanovení Občianskeho zákonníka, konkrétne že zmluva o úvere je absolútnym obchodom a Občiansky zákonník v čase uzavretia zmluvy o úvere taxatívnym spôsobom vymedzoval, na ktoré zmluvné typy sa piata hlava vzťahuje, pričom zmluva o úvere v tomto taxatívnom výpočte nebola, k tejto námietke odvolací súd uvádza, že zmluva o úvere, z ktorej pohľadávka bola uplatňovaná v rozhodcovskom konaní a ktorá je predmetom vymáhania v tomto exekučnom konaní, bola uzavretá dňa 06. 11. 2009. Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platné a účinné ku dňu uzavretia uvedenej zmluvy definovalo, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, pričom dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej

obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§52 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§52 ods. 4 Občianskeho zákonníka). V zmysle uvedeného je potom nepochybné, že zmluvu o úvere je potrebné vyhodnotiť ako spotrebiteľskú zmluvu, a námietka oprávneného nie je dôvodná.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Pokiaľ odvolateľ namieta, že exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, odvolací súd vzhľadom na oprávneným predložený exekučný titul - rozhodcovský rozsudok zdôrazňuje, že súd je nielen v štádiu exekučného konania, v ktorom posudzuje splnenie zákonom stanovených procesných predpokladov, za ktorých súd poverí exekútora vykonaním exekúcie, ale počas celého konania oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie, bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej (vyslovené stanovisko je plne v súlade s názorom vysloveným v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne uznesenie v konaní sp. zn. 3 Cdo 146/2011 zo dňa 13. 10. 2011, sp. zn. 3 Cdo 122/2011 zo dňa 09. 02. 2012). Či ide o rozhodnutie formálne vykonateľné sa posudzuje z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané. Z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia, t.j. určitosť, zrozumiteľnosť a presnosť označenia subjektov práv a povinností, vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať sa skúma materiálna vykonateľnosť rozhodnutia. Súd môže zároveň v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, t.j. v každom štádiu konania na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu, a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť. Záver o oprávnení okresného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania a nielen pred vydaním poverenia plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku a nielen v § 44 ods. 2.

Otázkou, či súd rozhodujúci v rámci exekučného konania mal právomoc skúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu sa zaoberal už aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v odôvodnení uznesenia č. k. I. ÚS 456-/2011-19 zo 23. 11. 2011 uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal v tomto rozhodnutí aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. 1. 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, exekučný súd iba skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, a teda či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd.

Odvolací súd nepopiera, že doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoRK“) má

pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (§ 35 ZoRK). Súčasne ale s týmto tvrdením odvolací súd zdôrazňuje vzhľadom na oprávneným predložený exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, že súd je oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky), či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie, bolo vydané orgánom, ktorý má na to právomoc. V danej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, pričom okresný súd správne zistil, že rozhodcovská doložka, ktorá bola dohodnutá v obchodných podmienkach ako súčasť zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinnou spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tak, ako to vyplýva z § 53 ods. 1, prvá veta Občianskeho zákonníka.

Okresný súd sa správne zaoberal preskúmaním rozhodcovskej doložky v súlade s kritériami, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Rozhodcovská doložka začlenená do rámca podmienok štandardnej zmluvy spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, pokiaľ uprednostňuje veriteľa pred spotrebiteľom (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), a preto rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom (§ 41 ods. 2 Exekučného poriadku). Rozhodcovská doložka (článok IX. bod 3. Všeobecných obchodných podmienok Z., a.s., na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom) preferuje riešenie sporu výlučne rozhodcovským súdom a spotrebiteľovi nedáva žiadnu možnosť dohodnúť si s veriteľom osobu/orgán, ktorý rozhodne ich prípadný spor zo spotrebiteľskej zmluvy.

Odvolací súd upresňuje, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo Všeobecných obchodných podmienkach Z., a.s., na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, od ktorej rozhodcovský súd odvodzuje svoju právomoc konať a rozhodnúť vo veci, je zmluvná podmienka obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve, ktorá nebola so spotrebiteľom dohodnutá individuálne a zároveň spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy na strane spotrebiteľa, a preto je potrebné považovať ju za neprijateľnú bez ohľadu na to, či sa nachádza medzi výpočtom neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v exemplifikatívnom výpočte neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ bola právomoc rozhodcovského súdu založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

K námietke oprávneného o splnení povinnosti banky vyplývajúcej z ust. § 93b ods. 1 zákona o bankách odvolací súd uvádza, že zo zákona o bankách síce vyplýva povinnosť banky ponúknuť klientovi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, avšak z neho nevyplýva povinnosť zakotviť rozhodcovskú doložku priamo vo formulárovej zmluve, v obchodných podmienkach resp. všeobecných obchodných podmienkach, ktorých obsah klient nemôže ovplyvniť. Návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky môže banka predložiť aj ako samostatný návrh, ktorý by umožňoval v danom prípade spotrebiteľovi dojednať rozhodcovskú doložku individuálne. Spotrebiteľ (klient) svojim podpisom na formulárovej zmluve, ktorej súčasťou sú aj Obchodné podmienky upravujúce rozhodcovskú doložku vyjadruje súhlas tak so samotnou zmluvou, ako aj so Obchodnými podmienkami, a tým aj s rozhodcovskou doložkou v nich obsiahnutou, preto reálne nemá možnosť neprijať návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky bez toho, aby tým nezmaril uzavretie zmluvy.

Pokiaľ oprávnený namietal, že postupom exekučného súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže nemal možnosť vyjadriť sa k zisteniam exekučného súdu a k porušeniu jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR odvolací súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 ECdo 232/2013 zo dňa 30. 09. 2014, podľa ktorého, ak by za porušenie zásady kontradiktórnosti mal byť považovaný aj procesný postup exekučného súdu spočívajúci v tom, že po vyžiadaní si úverovej zmluvy od oprávneného, neoboznámil tohto účastníka exekučného konania so svojím stanoviskom o neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v tejto zmluve, potom podľa názoru odvolacieho súdu za situácie, že platné právo pripúšťa proti rozhodnutiu exekučného súdu o zastavení exekúcie alebo zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podanie odvolania, treba tento nedostatok považovať za zhojený možnosťou oprávneného vyjadriť svoje námietky ku skutkovým zisteniam exekučného súdu

vyvodeným z ním predloženého listinného dôkazu a k právnym záverom z toho vyplývajúcim v podanom odvolaní. Iný názor, vychádzajúci z nemožnosti zhojenia uvedeného nedostatku inak než zrušením rozhodnutí odvolacieho a exekučného súdu a vrátením veci na opätovné rozhodnutie, by odporoval zásade efektivity konania, pretože zrušenie rozhodnutí by zbytočne zvyšovalo náklady účastníkov konania, ako aj náklady na výkon súdnictva, a tým by bolo aj v rozpore s jedným zo základných princípov právneho štátu, ktorým je princíp racionality.

Argument oprávneného poukazujúci na neprípustnosť aplikácie Smernice Rady ES 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a judikatúry Súdneho dvora ES nie je z hľadiska správnosti rozhodnutia a prijatého právneho názoru súdu v danom prípade zásadný, nakoľko exekučný súd v rozhodnutí aplikoval v prvom rade vnútroštátnu právnu úpravu týkajúcu sa spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa tak, ako na ňu poukázal odvolací súd a len podporne poukázal na výklad danej Smernice obsiahnutý v ustálenej judikatúre Súdneho dvora EÚ.

Na základe uvedených záverov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.